

NIEUWSBRIEF
van de Stichting voor het dove kind in Tanzania

''SHUBI''

December 2011 jaargang 19 nummer 29

Inhoud:

- Bericht van de voorzitter	- Materiaal
- Oktober training 2011	- Bedankmails
- Communicatie	- Gebruik van hoortoestellen
- Audiologie	- Samenstelling bestuur 2011
-

Beste vrienden van Shubi,

December: het is de maand van terugkijken op het afgelopen jaar. Terugblikkend op 2011 kan ik zeggen dat Shubi een aantal mooie donaties heeft gekregen. Door alle grote en zeker ook alle kleinere bijdragen is het dit jaar weer gelukt een geslaagde training in Tanzania te realiseren, waarvan verder in deze nieuwsbrief verslag wordt gedaan door drie van de Nederlandse trainers. Fantastisch om te lezen!

Ook het vooruit kijken en het maken van plannen voor het nieuwe jaar hoort bij december. Met Shubi willen we ons het komende jaar voornamelijk gaan richten op de efficiëntie van de oktober-training. Hoe krijgen we het voor elkaar dat de kinderen die een hoortoestel aangemeten krijgen, deze ook structureel blijven gebruiken? Dit blijkt een lastige kwestie, die veel uitdagingen biedt.

Op de laatste bestuursvergadering hebben zowel de secretaris als de voorzitter aangegeven zich nog een jaar in te willen zetten als bestuurslid voor Shubi. Daarna zullen zij hun bestuurstaken neerleggen en zijn wij dus hard op zoek naar twee nieuwe bestuursleden. Mocht u interesse hebben, neem dan contact met ons op!

Dan rest mij nog u hele gezellige kerstdagen te wensen en een mooi begin van 2012!

Hartelijke groeten,

Ingrid van der Laan
Voorzitter stichting Shubi

Shubi foundation for Deaf children in Tanzania

Secretariaat: Galjoenstraat 33, 3534 PC Utrecht The Netherlands

tel: + 31 627054384, e-mail: shubi@live.nl

Bank account: Abn Amro Bank Rotterdam nr. 842780211

Internet: www.shubi.nl

Oktober training 2011

Het is inmiddels het vijfde opeenvolgende jaar dat Shubi een training heeft verzorgd op Patandi Teachers' College in Tengeru, dichtbij Arusha in Tanzania. Deze keer hebben we een training gegeven aan 46 studenten, leraren die al werkzaam zijn op scholen en die een tweejarige vervolgopleiding volgen op Patandi. De training bestaat uit de modules audiometrie, audiologie, communicatie en oorstukjes maken. Vanuit Nederland waren er 3 trainers en vanuit Tanzania 7 trainers. Dit zijn mensen die in de loop van de jaren zijn geselecteerd door Shubi en tijdens de training ook zijn opgeleid door Shubi. Inmiddels als trainers en assistent trainers nemen ze stap voor stap delen van de Shubi training over. Dit is ook de werkelijke doelstelling van Shubi: train

de trainers zodat ze zelf landelijke trainingen kunnen verzorgen zonder directe hulp vanuit Nederland. Aangezien de modules toch wel heel veel informatie bevatten en ook niet even in korte tijd (twee weken per jaar) zijn te behappen zal het nog wel een aantal jaren duren voordat dit is bereikt. Shubi kijkt ook steeds naar de kwaliteit en het nut van de aangeboden modules en kijkt ook naar de toekomst. Zijn er aanpassingen noodzakelijk, moeten we de trainingen aan de huidige groepen continueren of moeten we ons richten op een andere doelgroep? Daarmee houden we steeds voor ogen dat het uiteindelijke doel is dat we de opleidingsmogelijkheden voor dove en slechthorende kinderen willen verbeteren. Waar kunnen we het hoogste rendement bereiken? Natuurlijk zien we vooruitgang en soms ook weer wat teruggang. Tanzania is een ont-

wikkelingsland en dat realiseren we ons maar al te goed. Door de bereikte resultaten zien we vooruitgang, het zijn kleine stapjes in de goede richting.

We kunnen nu ook weer terugkijken op een zinvolle en waardevolle training. Elke keer wordt ons gevraagd om langer te blijven en meer trainingen te organiseren. We zijn echter beperkt in beschikbare tijd. Onze vrijwilligers gebruiken hun vrije dagen en vakanties om de trainingen te kunnen geven en de financiële middelen komen voort uit donaties, acties en projecten. Met een minimaal budget zijn we al jaren in staat om steeds weer de trainingen te continueren. Dit kan door uw hulp en ondersteuning, als u ons blijft steunen kunnen wij onze ambities waarmaken. Dank daarvoor!

Cor Pouw,
Bestuurslid stichting Shubi

Communicatie tijdens de oktobertraining

Vrijdag 14 oktober 2011: samen met mijn medereizigers Wil en Margriet gingen we gewapend met koffers vol materiaal op weg naar Tanzania, naar Patandi Teachers' College. Aan mij was gevraagd om dit jaar de cursus communicatie op me te nemen. Ik vond dit een hele eer en ben hard aan de slag gegaan met het voorbereiden van de lessen. Maandag 16 oktober was het dan zover: 46 enthousiaste studenten hadden zich verzameld in het 'communicatie'-lokaal. Samen met mijn Tanzaniaanse collega Angel begon ik, na de introductieles, met de eerste groep. Twee weken lang hebben we ons uiterste best gedaan de vier groepen studenten zo veel mogelijk te leren en te laten ervaren omtrent de communicatie met en het lesgeven aan dove en slechthorende leerlingen. Onderwerpen zoals: hoortraining, waarom en hoe mensen communiceren, Denkstimulerende Gespreksmethodiek, Totale Communicatie, Hanen (= communiceren met jonge kinderen, red.), rollen van docenten, zijn aan bod gekomen. De studenten hebben ervaren hoe het voelt om doof te zijn en hebben lessen voorbereid en samen besproken. Ze hebben lessen gegeven aan de dove en slechthorende leerlingen van twee basisscholen: Patandi en Ilboro. Ook hebben ze geoefend met Swahili Gebarentaal en filmpjes geanalyseerd van lessen communicatie op de school in Dodoma. Vol trots keken Angel en ik toe hoe de stof werd opgepakt, hoe de aanwezige materialen werden ingezet in lessen en hoe creatief (nieuwe) gebaren en woorden werden aangeleerd aan de dove leerlingen. Ondanks dat het veel informatie was en meer oefening zeker gewenst is, waren Angel en ik positief over de uitkomst. We zagen bewustwording en energie bij veel studenten. Kortom, naar mijn idee twee geslaagde weken en ik ben blij dat ik deze mooie ervaring in mijn zak kan steken.

Monique van der Heijden,
logopedist en docent Nederlandse Gebarentaal

Audiologie tijdens de oktobertraining

Dit is alweer het vierde jaar dat ik meega met de groep trainers voor de Shubi training. In mijn koffers zitten tussen de lange rokken onder andere een aantal gebruikte en ongebruikte hoortoestellen, twee hoorhulpen en een hele goede, weliswaar gebruikte, maar goed gekalibreerde audiometer met koptelefoon en beengeleider. Monique en Margriet reizen met me mee. We worden door Cor en Cynthia die al een paar dagen eerder aankwamen opgehaald. Het regent in Tanzania en op Kilimanjaro Airport. Desalniettemin weer heel fijn om in het oude vertrouwde busje te kunnen gaan zitten.

De laatste jaren verblijven we in een eenvoudig huisje op de campus. Er vliegen insecten die lijken op vliegende mieren rond de lamp waar ik onder zit. Later blijken zij de zogenaamde Nairobi fly te zijn, een insect dat eenmaal in contact met de menselijke huid een giftig stofje afscheidt. Dit stofje zorgt er twee dagen later voor dat mijn gezicht de eerste dagen een groot Quasimodo-gehalte heeft. Gelukkig gaat dit vanzelf weer over.

Audiologie lessen

We hebben de groep van 46 studenten in vieren gedeeld. Er wordt gestart met een stuk theorie. In alle groepen wordt dit jaar gebruik gemaakt van stemvorken om het begrip frequentie en volume uit te leggen.

Evenals vorig jaar kunnen we training geven in audiometrie, impedantiemetrie, en hoortoestelaanpassing. De studenten oefenen door gebruik te maken van het trainingsprogramma Audtutor op de computer. Met nieuwe apparatuur, bijvoorbeeld een extra impedantiemeter en een 2e laptop met 2e versie van Audtutor raken we steeds beter ingericht waardoor de kwaliteit van de training verbetert. De nieuwe (gebruikte) audiometer kan worden uitgerust met CD speler en verbonden aan luidsprekerboxen waardoor we dit jaar spraakaudiometrie (met Swahili woorden) kunnen aanbieden in het vrije veld.

Dit jaar geef ik de training audiometrie tezamen met Salum Abdulrazak, Hubert Mmbaga en Esborn Rusota en Isabella Remmy. De laatste 3 behoorden vorig jaar tot de zeer goed presterende studenten. Zij leren nu nog meer bij en zijn erg blij hiertoe in de gelegenheid te worden gesteld.

Toonaudiometrie

Er wordt tijdens de training heel hard gewerkt door zowel de Nederlandse als de Tanzaniaanse trainers. Na de training wordt vanaf half 4 nog doorgesproken hoe de volgende dag eruit zal zien. En s'avonds gaan er uren zitten in het maken van verslagen, uitwerken van nieuwe ideeën voor de lessen en er zijn vooral veel discussies over hoe het verder moet.

Elk jaar zijn er voorbeelden te noemen van successen maar soms valt het ook tegen te moeten ervaren dat onze aanwezigheid nog zo hard nodig is om een beetje vooruitgang te boeken en de kar in beweging te houden. Bijvoorbeeld kinderen die vorig jaar (oktober) een hoortoestel hebben gekregen en dat afgelopen februari nog droegen, zijn nu hun hoortoestel kwijt of dragen het niet meer. De juf die zich er verantwoordelijk voor voelde volgde half juni een opleiding en toen ze terugkwam.....bemerkte ze dat de aandacht voor de hoortoestellen bij haar collega's, de kinderen en de ouders sterk was weggezakt.

Sara: Mambo-Poa

Toch is er zoveel motivatie voor dit werk te halen uit de successen die worden behaald.

Een mooi voorbeeld is Sara. Sara is en heel stil, wat star kijkend, meisje. Ze lijkt te ernstig slechthorend om nog iets aan een hoortoestel te hebben. Als we toch nog een hoorhulp met haar uitproberen, geeft ze plotseling antwoord, gaat woorden nazeggen en op de vraag Mambo antwoordde ze Poa ("hoe is tie? Tof!).

Ze klaart helemaal op en op de vraag waar ze vandaan komt antwoordt ze door in een "vreemde" taal op zangerige toon een heel verhaal te houden. Misschien is haar het verhaal/overlevering van haar familiegeschiedenis aangeleerd voordat ze slechthorend werd.

In Tanzania zijn er vier keer zoveel ernstig slechthorende en dove kinderen als in Nederland. Veel kinderen worden pas na enkele jaren – bijvoorbeeld door ziekte - slechthorend. Deze kinderen hebben een normale spraakverstaansontwikkeling door gemaakt waardoor ze met hoortoestellen in principe kansen hebben.

Het zijn vooral deze kinderen voor wie we het verschil kunnen maken met een hoortoestelaanpassing.

Tijdens de onderzoeken kijken en doen de studenten mee. Een van de dingen die we ze niet genoeg aan het verstand kunnen brengen is dat je als docent van slechthorende en hoortoesteldragende kinderen er voor moeten zorgen dat je zelf met een duidelijke stem spreekt.

Ze zijn dit namelijk niet gewend. Met het voorbeeld van Sara kun je zo het bewijs leveren dat dit wat op kan leveren.

Hoortoestelaanpassingen

Na de hoortoestelaanpassing bij een groep kinderen van een school wordt aan een van de ouders en de onderwijzer uitgelegd hoe een hoortoestel werkt. Hoe je de batterij kan vervangen, hoe je een hoortoestel dient schoon te houden, hoe je het kind helpt om te leren het oorstukje zelf in te doen. Ook worden adviezen en tips aan ouders en leerkracht gegeven over de gewenningsperiode, de hoortraining en wanneer het toestel te gebruiken. Deze uitleg wordt ook weer klassikaal gegeven met alle studenten zijn erbij. Zij zijn immers degenen die het straks zelf moeten uitleggen.

We zien zo kinderen van verschillende scholen. Er komen verzorgers vanuit een kindertehuis (een Nederlander en een Engelsman) waarmee we de gehoorsituatie van enkele van hun kinderen bespreken.

We hebben een gesprek met een gepensioneerde Tanzaniaanse KNO-arts (ambtenaren en artsen zijn al vrij jong gepensioneerd in dit Tanzania. Artsen gaan dan meestal zelfstandig door met hun werk). Cor kon zijn zeer oude kapotte audiometer repareren. De arts ziet veel kinderen tussen 2 en 8 jaar met chronische oorontstekingen.

Wij van stichting Shubi willen graag eerder kunnen starten met revalidatie. Misschien kunnen we in de toekomst nog iets voor elkaar betekenen. We blijven in elk geval met hem in contact via de email.

In gesprekken met Tanzaniaanse studenten blijkt keer op keer dat zij onze activiteiten en trainingen erg op prijs stellen. De 14 daagse Shubi training heeft een grote meerwaarde voor de tweejarige lerarenopleiding.

Resultaten

Dit jaar hebben we ongeveer 35 kinderen en ongeveer 5 volwassenen onderzocht.

Een aantal van de kinderen had al hoortoestellen. Bij hen is het gehoor gecontroleerd en de hoortoestellen zijn nagekeken. Als het nodig is worden er nieuwe oorstukjes gemaakt. Ongeveer 10 kinderen kregen een (nieuw) hoortoestel. We zien eigenlijk alleen volwassenen als zij bijvoorbeeld docent zijn op een slechthorende/dove school. Door hen te helpen geven we indirecte hulp aan onze doelgroep: dove en slechthorende kinderen.

Dit jaar zijn er weer enkele studenten die het zeer goed doen. We proberen het komende jaar met hen in contact te blijven. Aan een van deze zeer gemotiveerde studenten (hij heeft zelf zijn (lange) reis en verblijfskosten betaald om aan onze cursus mee te kunnen doen) geven wij een oude maar goed bruikbare screeningsaudiometer mee. Inmiddels heb ik van hem een mail gehad waarin hij trots vertelt dat hij al enkele gehooronderzoeken heeft kunnen doen op de school waar hij werkt.

En daar doen we het voor!! We zijn als team blij met elk klein stapje dat we kunnen zetten in de goede richting. Eén daarvan is zorgen dat het kwartje valt bij de studenten, zodat ze ooit op hun school of in een andere betekenisvolle functie een beslissing nemen of een actie ondernemen die er toe doet voor het dove of slechthorende kind in Tanzania.

Wil van der Valk-Romeijn
Bachelor of Audiology

Materiaal training Oktober 2011

Door uw steun en donaties hebben wij de volgende materialen kunnen aanschaffen en de benodigde uitgaven voor de training kunnen doen.

- Hoortoestellen gedoneerd door Phonak B.V.
- Tympanometer gedoneerd door Veenhuis Medical Audio in Gouda
- Audiometer gedoneerd door Firma Emi-D
- Multi Care Systems doneerde een Comfort Duet luisterhulp
- Trainingsmateriaal en boeken , potloden en papier
- Batterijen voor hoortoestellen
- Afdruk materialen voor oorstukjes
- Otoscopes en Earlites
- Een drukpan voor het uitharden van oorstukjes
- Frees gereedschap
- Daarnaast natuurlijk de benodigde reiskosten
- Kosten die verbonden zijn aan het uitnodigen van de Tanzaniaanse trainers.

Al deze genoemde onderdelen vertegenwoordigen een waarde van ongeveer € 8500,-.

Dank voor uw steun en uw donaties, wij hopen ook in de toekomst op u te mogen rekenen zodat wij met onze projecten door kunnen gaan.

Bedankmails van Tanzaniaanse trainers

I well, Nakushukuru sana nimepata ujumbe kutoka kwako, ni vizuri unaandika barua ya maombi ruhusa,kwa mwalimu mkuu shule ya viziwi Dodoma (headmaster,primary school for the deaf in Dodoma).

Greetings bilali

I am glad that I have been permitted to join Shubi group as from 16th to 28th. I will travel to Arusha on Sunday 16th and be at Patandi to meet other members.

All the best, and good Luck.

Mr Mmbaga.

Thanks I received yet my copy,I hope I will be there in time.Send my greetings to all of the shubi Members

Regards Issa

Gebruik van hoortoestellen in Tanzania

De geschiedenis van Shubi gaat al enkele decennia terug. We zijn begonnen met audiometrie en het aanpassen van hoortoestellen. Dat willen we bij voorkeur bij heel jonge kinderen doen, zodat ze optimaal taal en spraak kunnen verwerven. In Nederland ziet een gezin met een jong slechthorend of doof kind voorafgaand aan en in zijn schoolgaande periode mogelijk al een hele batterij met hulpverleners aan zich voorbij trekken. Verschillend in discipline van audioloog, KNO-arts, logopedist, psycholoog/orthopedagoog, gezinsbegeleider, pedagogisch medewerker, leerkrachten tot gebarentaaldocenten. Ook in de Nederlandse situatie is niet elke hoortoestel-aanpassing even succesvol.

In Tanzania is de leerkracht in het slechthorende/dovenonderwijs de eerste en vaak ook de enige audiologische hulpverlener die een slechthorend of doof kind tegenkomt. Zijn of haar taken zijn uiteraard uitgebreider dan 'slechts' audiologische zorg leveren. Hij /zij is in eerste instantie een leerkracht.

In het verleden hebben we succesvolle maar ook minder succesvolle hoortoestelaanpassingen in Tanzania gezien. De reden dat een hoortoestelaanpassing geen succes werd was soms een algemene, soms een specifiek

Tanzaniaanse. De afgelopen training is specifiek geanalyseerd hoe we hoortoestelgebruik succesvoller kunnen maken.

Een wat algemenere vraag is of we ons oude 'zorgmodel' zo moeten voortzetten. Dat model bestond uit audiometrie en hoortoestellen aanpassen, zowel door de vrijwillige experts zelf als tijdens de training door studenten onder supervisie van de trainers.

Op dit moment voeren we in het bestuur, met input van onze vrijwilligers, de discussie waar we ons op moeten richten om doelmatig zorg te verlenen voor de jonge slechthorende en dove kinderen.

Is er een plaats voor audiometrie? Jazeker, zou ik zeggen. Goede audiometrie vormt de basis voor een diagnose. Die is de basis van een hoor-revalidatieplan, maar ook van een school-handelingsplan.

Is er plaats voor hoortoestelgebruik in Tanzania? Natuurlijk, maar ik denk dat daar wel voorwaarden bij zijn om dat een succes te laten worden, nog los van de begeleiding, die een kind nodig heeft om te wennen aan een wereld vol geluiden. Is het gehoor van het kind goed genoeg om met een goed hoortoestel in stilte te kunnen (leren) verstaan? Geeft zo'n hoortoestel dan ook meerwaarde in de klasse-situatie? Is de akoestiek goed genoeg en het achtergrond lawaai niet te hinderlijk?

Kortom, we zijn druk bezig met de vraag: "Hoe kunnen we optimaal jullie donaties verantwoorden?"

Mocht u een suggestie hebben, laat het ons weten!

Namens het bestuur,
Martijn Toll,
penningmeester stichting Shubi

Samenstelling bestuur 2011

Ingrid van der Laan:	voorzitter
Diane van Diemen:	secretaris
Marijn Toll:	penningmeester
Cor Pouw:	technische zaken
Suzanne Jansen-Spit:	trainingen

De actieve vrijwilligers van 2011: Cynthia van Hest, Salum Abdulrazak, Margriet van Gendt, Monique van der Heijden, Issa Kambi, Edward Mac Gillavry, Bilali Makalani, Hubert Mmbaga, Angel Ndunguru, Isabella Remmy, Esborn Rusota, Wil van der Valk-Romeijn, Paul Tromp.